

EMLÉKEZTETŐ
az ÉT Költségvetési Intézmények Érdekegyeztető Bizottsága nyolcadik
üléséről
(1991. április 16.)

Az ülés elnöke: Török Imre, a munkáltatói kamarai tárgyalócsoport ügyvivője

A résztvevők listáját a melléklet tartalmazza.

Napirend:

Az 1991. évi költségvetés módosításával összefüggő munkavállalói indítványok:

1. A minimális bér április 1-jei felemelésével kapcsolatban a költségvetési intézmények munkavállalói képviselői részéről az ÉT ülésen megfogalmazott pótlólagos bérigény vizsgálata.
2. A közgyűjteményi, közművelődési és művészeti dolgozókat érintő béripolitikai intézkedésre a törvényben előírányzott összeg felülvizsgálata.
3. Egyéb javaslatok.

Az ülés összehívását a munkavállalói tárgyalócsoport kezdeményezte, munkaanyagot a Közgyűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezete, a Közszolgálati Szakszervezetek Szövetsége, a Pedagógusok Szakszervezete és az Egészségügyi Szakszervezetek terjesztettek elő.

1. napirendi pont: A minimális bér felemelésével összefüggő pótlólagos költségvetési bérigény vizsgálata.

A szakszervezeti oldal az ÉT március 22-i ülésén vetette fel, hogy a költségvetési intézményeknél a 7000 Ft-os minimális bér pótlólagos központi támogatást tesz szükségessé, alapvetően az önkormányzati körben, ahol számos területen a 20%-os bérautomatizmus forrása sem biztosított az intézményeknél. A pótlólagos bérigény vizsgálatát az ÉT a KIÉB-hez utalta.

A szakszervezeti oldal a költségvetési támogatás szükségességének újbóli megfogalmazása, illetve számadatokkal való alátámasztása mellett a minimális bérral kapcsolatban azt is felvetette, hogy a személyi jövedelemadóról szóló törvény alapján a mindenkori minimális bér legyen adómentes.

A kormányzati tárgyalócsoport álláspontja szerint a költségvetésben biztosított 20%-os bérautomatizmus átlagosan fedezetet nyújtott a minimális bér szintén 20%-os emeléséhez, ezért az általános kompenzálást semmi nem indokolja. Ugyanakkor a kormány nem zárkózik el esetleges egyedi problémák vizsgálatától. Amennyiben a minimális bér az ősz folyamán újra emelésre kerül, a kormány nem hárítja el a pótlólagos támogatást. A támogatás összegét megalapozó információs rendszer kidolgozását meg kell kezdeni.

Az önkormányzatok képviselői ismételten utaltak arra, hogy az 1991-es költségvetés előkészítésénél nem élhettek véleményezési jogukkal és a törvény nem tartalmazza az önkormányzatok álláspontját. Véleményük szerint a minimális bér szociálpolitikai kategória és ezért indokolt hozzá központi támogatást adni. Az önkormányzatokat megillető normatívák közül még a kötelezően ellátandó feladatokhoz nyújtottak sem fedezik a teljes költségkihatást, ami akár egyes ellátások megszüntetéséhez is vezethet. Értelmezésük szerint a törvény szövege nem írja elő a 20%-os bérautomatizmus biztosításának a kötelezettségét, erre csak az indoklásban van utalás.

A munkáltatói kamarák részéről a kormány álláspontját úgy értékelték, hogy az tartalmaz bizonyos rugalmasságot, amennyiben a kormány az egyedi esetek kezelése előtt nem

zárkózott el. A központi támogatás igényét azon intézmények vonatkozásában is megfogalmazták, ahol azért nincs fedezet a minimálbér emelésére, mert a rendelkezésre álló bérkeretet már az év elején felosztották.

A hosszadalmas vita során a kormány végig kitartott azon eredeti álláspontja mellett, hogy általános kompenzációt nem lát indokoltnak. Ezzel a többi tárgyalócsoport nem értett egyet. Ugyanakkor kompromisszumként a kormányzati oldal kötelezettséget vállalt arra, hogy javaslatot terjeszt a Parlament elé azon intézmények egyedi kompenzálására, amelyek költségvetése nem nyújt fedezetet 20%-os bérfelállításra. (Az erre vonatkozó megállapodás szövegét a mellékelt "Tájékoztató" tartalmazza.) A támogatás összegének meghatározásánál a megállapodás szerint a március havi bérek 7000 Ft-ra történő kiegészítéséhez szükséges összeget kell alapul venni. A BM képviselője felajánlotta, hogy a tárgyalócsoportok megbízottai részére rövid időn belül bemutatja a TÁKISZ-októl történő, ezirányú adatkérés tartalmát.

A kormányzati oldal nem értett egyet a szakszervezetek azon indítványával, hogy a "0" kulcsos adósáv automatikusan kövesse a minimális bér növekedését. A munkavállalók ügyvivője ezt elvi kérdésnek nevezte, amelynek érdekében törvénymódosítás indítványozását helyezte kilátásba .

2. napirendi pont: A közgyűjteményi, közművelődési és művészeti dolgozók bérpolitikai keretösszegének módosítása .

A szakszervezetek képviselője a KIÉB támogatását kérte ahhoz, hogy a költségvetés a törvény indoklásában leírt 10%-nak megfelelően egészítse ki a normában szereplő 350 millió Ft-os bérpolitikai célú összeget a szükséges 750 millióra.

A kamarai oldal csak arra az esetre ígért támogatást a szakszervezetnek, ha a kérés az eredeti 10 % külön elbírálására vonatkozik, nem pedig a költségvetés most kidolgozás alatt lévő módosítása keretében, ez esetben ugyanis esetleg más, jogos igények rovására valósulna meg a kompenzálás.

Az önkormányzatok álláspontja szerint a szakszervezet igényét a költségvetés módosítására összeállított csomag keretében kell a KIÉB-ben megtárgyalni.

A kormányzati oldal a napirendi pont kapcsán csak olyan megállapodási lehetőséget látott, hogy a KIÉB az igényt a költségvetési csomag részeként vizsgálja meg. A vita végül ezen javaslat alapján zárult.

3. napirendi pont: Egyéb kérdések

A szakszervezetek írásos előterjesztésében szereplő egyéb javaslatokról szintén az a döntés született, hogy azok a csomagterv keretében kerüljenek napirendre.

A bizottság a következő ülést április 23-án délután tartja. A napirenden a költségvetés felülvizsgálatára vonatkozó javaslat szerepel a Pénzügyminisztérium előterjesztésében. Az írásos anyagot a PM 22-én tudja átadni.

Budapest, 1991. április 22.

Készítette: Horvátné Batár Emese

MELLÉKLET

TÁJÉKOZTATÓ
a Költségvetési Intézmények Érdekegyeztető Bizottsága
1991. április 16-i üléséről

A Költségvetési Intézmények Érdekegyeztető Bizottsága 1991. április 16-i ülésén tárgyalta az ÉT minimális berről hozott megállapodásának a végrehajtásáról.

A kormány a minimális bérek 1991. április 1-jei emelése miatt a költségvetési szervek és intézmények körében - elvi alapon - nem tart indokoltnak általános kompenzációs intézkedést, mert az 1991. évi költségvetésben biztosított 20%-os bérnövelési lehetőség a minimális bér növelésére is módot ad. Ezzel az állásponttal a munkavállalói, a kamarai és az önkormányzati tárgyalócsoport nem értett egyet.

Ezen álláspontok alapján a Költségvetési Intézmények Érdekegyeztető Bizottsága a következőkben állapodott meg:

A központi és önkormányzati költségvetési szerveknél, intézményeknél tapasztalható finanszírozási problémák rendezése érdekében a kormány vállalja, hogy azon költségvetési szervekre, intézményekre vonatkozóan, amelyeknek a jóváhagyott költségvetésben nincs fedezet 20%-ot elérő béremelésre, a minimális bér 7000 Ft-ra való kiegészítése költségeinek - az 1991. március havi bérhelyzet alapján történő - kompenzálására javaslatot terjeszt a Parlament elé.